

BÜTÜNCÜL PSİKOTERAPİ

12. DÖNEM

NİSAN DERS NOTLARI

Editör

Dr. Tahir ÖZAKKAŞ

Dr. Ahmet ÇORAK

Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları: 187

Bütüncül Psikoterapi 12. Dönem Nisan 2014 Ders Notları

ISBN 978-605-9137-09-6

Copyright© Psikoterapi Enstitüsü

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının izni olmaksızın tümüyle veya kısmen yayımlanamaz, kısmen de olsa çoğaltılamaz ve elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

Birinci baskı: Temmuz 2016

Editör: Tahir Özakkaş

Yayıma hazırlayan: Sevgi Akkoyun

Katkıda Bulunanlar: Halenur Alkoçlar

Baskı: Acar Matbaacılık Prom. ve Yayın. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No:12/243 Zeytinburnu - İstanbul
Tel: 0212 613 40 41

PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ EĞİTİM ARAŞTIRMA SAĞLIK
ORGANİZASYON VE DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.

Eğitim ve Kongre Merkezi: Fatih Sultan Mehmet Cad. No:285
Darıca-KOCAELİ
Tel : 0262 653 6699 Fax : 0262 653 5345

www.psikoterapi.com - www.psikoterapi.org - www.hipnoz.com

SUNUŞ

Insanlık tarihi boyunca, her toplumda psikolojik rahatsızlıkları tedavi etmeye yönelik girişimler olmuştur. Bu alanda yapılan girişimler sonucu ortaya çıkan pek çok farklı ekolün savunucuları, kendi ekollerini yüceltme ve diğer ekolleri küçümseyerek ötekileştirme yoluna gitmiştir. Ancak buna rağmen farklı yaklaşımlardan bilgiler edinerek kuramını zenginleştirmeye ve bu alanda çalışmalar yapmaya başlayan öncü terapistler, psikoterapide bütünlüşmeyi sağlayarak alandaki bölünmeleri büyük oranda azaltmıştır.

Bütüncül psikoterapi, hastanın bilişlerinin, davranışlarının, kişiliğinin ve duygusal süreçlerinin yeniden düzenlenmesine yardımcı olmak için pek çok farklı ekolden faydalanarak daha gerçekçi, uyumlu ve esnek bir çalışma alanı sunar. Eğitimi verdiğimiz bütüncül psikoterapi, zaman zaman eklektik ve asimilatif, genellikle de entegratif ve ortak faktörler üzerine kurulmuş bütüncül bir yaklaşımı içerir. Bireye, teori odaklı değil danışan odaklı bakmaya çalışan bütüncül psikoterapiler, farklı yaklaşımların bileşenlerini bir araya getirerek terapisti geniş bir vizyona ulaştırır.

Bu amaçtan yola çıkarak, çeşitli bilimsel etkinlik, araştırma, eğitim ve yayın çalışmalarıyla, ülkemizde bütüncül psikoterapi uygulamalarının gelişimine öncülük etmekten gurur duyuyoruz. Elinizdeki bu ders notları, ruhsal bozuklukların tedavisinde tek bir psikoterapi yaklaşımına bağlı kalmaktansa elindeki veriyi kullanarak uygulanabilecek en iyi tekniği ve teoriyi arayan bütüncül yaklaşımlı terapistler yetiştirme adına verilen Bütüncül Psikoterapi Teorik

Eğitimi 12. Grubunun Nisan ayı deşifrelerini sunmaktadır. Bu ders notları, eğitim deşifresinin derlemesi olma özelliğiyle dünyada eşi benzeri görülmemiş bir yayın niteliği de taşımaktadır.

Bu ders notlarında kendilik psikolojisi, psikanalitik psikoterapilerin karşılaştırılması, aktarım çeşitleri ve klinik tablolar konuları ele alınmaktadır.

Bütüncül psikoterapiler de insanın ruhsal yapısının gelişiminde olduğu gibi zamanla özerkleşecek, bireyselleşecek ve ayrışarak psikoterapi ruhunu ayakta tutacaktır.

Psikoterapi uygulayıcıları için önemli olduğunu düşündüğümüz bu eğitim ders notlarını, sizlerin ilgisine sunmaktan kıvanç duy-maktayız. Keyifli okumalar dileriz...

Tahir ÖZAKKAŞ
Psikoterapi Enstitüsü Başkanı

İÇİNDEKİLER

11 NİSAN 2014 1. GÜN

1 KOHUT KENDİLİK PSİKOLOJİSİ	3
2 KENDİLİK NESNESİ	42
3 RUHSAL AYGITIN PARÇALARI	62
4 DİKEY VE YATAY YARIK	115

12 NİSAN 2014 2. GÜN

5 KENDİLİK PSİKOLOJİSİ.....	165
6 PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI ÜÇ KURAMCININ KAVGASI	232
7 PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	278

13 NİSAN 2014 3. GÜN

8 TERAPİDE OLUMLUYA ODAKLANMA	325
9 KURAMCILAR ARASI FARKLILIKLAR	387
10 AKTARIM ÇEŞİTLERİ VE KLİNİK TABLOLAR.....	433
11 BİR VAK'A MUAYENESİ VE DİKEY YARIK	475
DİZİN	497

11 Nisan 2014

1. GÜN

1

KOHUT KENDİLİK PSİKOLOJİSİ

Günaydın efendim. (Hoca kursiyerlerle sohbet ederek yoklama yapar).

Tahir Özakkaş: Şöyle bir genel giriş yapayım. Aklımıza gelen kelimeleri yazalım. Ne yazalım? (Hoca tahtaya yönelerek kursiyerlerin söylediği kelimeleri tahtaya yazmaya başlar).

Kursiyer: Bu ayki konumuz, konu başlığımız “Kohut” mu hocam?

Tahir Özakkaş: “Kendilik Psikolojisi, Kohut”.

Heinz Kohut ilginç bir insan. Yukarıdan bir kitap. Bunu göstereyim ve derse öyle başlayayım. Belki bir iki kişi daha gelir. (Hoca yukarıdaki odasından bir kitap alarak sınıfa gelir ve kitabı gösterir).

Heinz Kohut’un özel hayatı var burada. Yeni yayınlanan bir kitap. Kismet olursa Türkçeye çevireceğiz. Bundan edinilen bilgilere baktığımızda, Heinz Kohut’tan, ailesinden, ölmeden önceki röportajlarından ve arkadaşlarından edinilen bilgiler ile bu çalışma (kitap) bitirilmiş. Bu çalışmadan öğrendiklerimizle Heinz Kohut

'un teorisinin arka planındaki bazı bilgileri daha da net anlamış olduk.

Heinz Kohut; Kendilik Psikolojisi'nin kurucusudur. Üç tane temel kitabı vardır; **“Kendiliğin Çözülmesi”**, **“Kendiliğin Yeniden Yapılandırılması”**, **“Psikanaliz Nasıl Tedavi Eder”**. Tüm hayatı boyunca üç tane kitabı ve onlarca da makalesi vardır.

Heinz Kohut; klasiktir, Freudyen analisttir. Amerika'da psikanalizin, klasik psikanalizin yayılmasında katkısı olan değerli bir bilim insanıdır. Kendisi Amerika'da “Bay Psikanalist” diye tanınır. “Bay Psikanalist kim?” dersiniz, bütün psikanaliz camiasına atfedilen kişi Heinz Kohut'tur. Örgütün en başına kadar gelmiştir ve yıllarca da örgütü sürdürmüştür. Fakat makalelerinde ve yazılarında hafif hafif geriye doğru bakıldığında Freud'a karşı bir eleştiri, hafif bir başkaldırı, hafif bir tepkiyle başlayan çalışmalarını, psikanalizin zirvesinde olduğu bir dönemde yayınladığı “Kendiliğin Çözülmesi” adlı ilk kitabında gözlemek mümkündür. Bu kitap klasik psikanalize bir eleştiri niteliğindedir. Ama bu eleştiri iyi bir evladın babasına karşı “Babacığım bunun burası şöyle olabilir mi ?” şeklindeki ifadesi tarzında yorumlanabilir.

Klasik psikanaliz kuramının ana yapısını ve çatısını muhafaza etmek üzere klasik psikanalizdeki bazı mitleri yumuşatmaya, farklı bir bağlama sokmaya veyahut da klasik psikanalitik kuramın eksik kalan taraflarını doldurmaya yönelik bir gayretkeşlik görülüyor. Fakat bu gayretkeşlik, etrafında bulunduğu klasik psikanalizci ortodoks bir camia tarafından ağır eleştirilere tabi tutulur. Bir kısım psikanalistler tarafından da sahiplenilerek psikanalist kuramının dinamik yapısını oluşturması açısından da desteklenir. Yanlış hatırlamıyor isem 1977'de yayınladığı ikinci kitabı

olan “Kişiliğin Yeniden Yapılandırılması” bir kopuş, bir başkaldırı kitabıdır. Bu kitap tamamen yeni bir kuramın kurulduğunu ilan eder. Ve ipler kopmuştur. Bu ipler koştuktan sonra, kısa sürede zirvede olan bay Heinz Kohut psikanaliz camiasından dışlanır ve yalnız kalır. Yalnız başına etrafındaki genç bir grup psikanalistle beraber yeni bir mücadeleye başlar. Kendisi Chicago’da Amerika’nın kuzeyinde hemen Kanada’ya yakın bir yerde hayatını idame ettirmektedir. Oradaki “Chicago Psikanaliz Cemiyeti”nin en önemli yöneticilerinden ve “Dünya Psikanaliz Cemiyeti”nde önemli görevler üstlenmiş bir bilim insanıyken kendisi Chicago’da “**Kendilik Psikolojisi**” adını verdiği yeni bir oluşum başlatır. Klasik psikanalize daha çok psikiyatristlerin alındığı, psikiyatristlerin dışındaki ruh sağlığı profesyoneli olarak kabul edilen meslek dallarının alınmadığı bir dönemde Heinz Kohut cemiyetine psikologları, sosyal hizmet uzmanlarını da kabul ederek bir anda ilgiyi üzerine çeker ve yoğun bir ilgi merkezi olur. Ve orada Kendilik Psikolojisinin yeni bir “Psikanalitik Enstitüsü”nü kurar. Ve der ki; klasik psikanalizin içinden doğma klasik psikanalizin dinamik yapısına inanan, fakat klasik psikanalizin getirmiş olduğu kuramsal temellere ve tedavi tekniklerine karşı gelen psikanalitik psikoterapi türüyüz. Yeni psikoterapinin adı “**Kendilik Psikolojisi (Self Psychology)**”dir.

“Neden Kendilik Psikolojisine ihtiyaç vardır?” şeklinde klasik psikanalizi bir eleştiriye tabi tutar. Neden yeni bir kurama ihtiyaç duyduğunu anlatır ve buradan kuramın temellerini atarak oluşumu devam ettirir ve bu oluşum çığ gibi büyür. 1981 yılında vefat eder. 1984 yılında da yayınlamadığı el notlarından oluşan kitabı yanındaki yardımcısı ve eşi tarafından düzenlenerek “**Psikanaliz Nasıl Sağaltır?**” adı altında yayınlanır. 2013 yılında da Psikoterapi

Enstitüsü tarafından Türkçeye kazandırılır. Peki. Dinliyorsunuz değil mi ?

Önce isterseniz, Heinz Kohut'u anlamak için nelere karşı geldiğine bakacak olur isek; klasik psikanaliz kuramının iddia ettiği her şey eksik, yanlış ve yalandır. Birinci madde bu. Yani, klasik psikanalizde öğrenmiş olduğumuz her şey eksik, yanlış ve yalandır. Klasik psikanaliz kuramı; babayla oğul arasındaki rekabetin simgesel mitolojik hikayesi olan “Oidipus Hikayesi”ne dayanır. Çocuk, kaderi olan kaçınılmaz durumda babasıyla savaşacak, babasını öldürecek, annesiyle evlenecek ve bunu fark ettiğinde de kendisini dağlara vuracak ve gözlerini kör edecektir. Bu insanlığın yazgısı olarak, ödipal ve elektra kompleks tanımı ile insanlığa sunulan şeydir. Sayın Freud'un 19. yüzyıl Avrupası'nda Viyana cemaati içindeki bir takım bireysel baba oğul çatışmalarının evrensel bir kuralmış gibi sunulmasından başka bir şey değildir.

Evet “**oedipus çatışması**” dediğimiz durumda baba oğul, anne kız arasında bir rekabet vardır ama bu rekabet Freud'un söylediği gibi kanlı acımasız birbirlerini yok etmeye çalışan iki güç değildir. Onun yerine Odysseus'un hikayesini Odysseus'un yarım çember hikayesini mitolojiden getiririm der. “İçe Bakış ve Odysseus'a Yarım Çember” diye bir makale yayınlar. Bu makaleyi eğer imkan olur ise burada çoğaltacağım. Bu makalede Odysseus'un hikayesi anlatılır. Odysseus Anadolu'da yaşayan, mitolojide ismi geçen hikaye kahramanlarından birisidir. O zamanlarda site devletleri diğer site devletleriyle savaşarak site devlet yöneticileri asker toplarlar. Odysseus evli ve bir oğlan çocuğuna sahip bir çiftçidir. Köyünde sabanıyla çift sürmektedir. Askere alınıp, savaş giderek ölüm riskiyle karşı karşıya kalıp evinden ayrılacağını düşünen Odysseus deli numarası yapar ve herkese deli numarası çekmeye başlar. Görevli asker toplayıcılar geldiğinde bu delidir bu

askere alınmaz diye karar versinler ve ailesi ile kalsın diye bir hikaye uydurur ve adını deliye çıkartır. İlgili kurul üyeleri köye gelirler Odysseus'un bulunduğu yere gelerek bunun deli olup olmadığını raporunu çıkaracaklardır. Odysseus sabanıyla çift sürmektedir. Tarlasını sabanıyla sürerek ekinini ekecektir. Oradaki kurul üyelerinden bir tanesi bunun deli olup olmadığını ayırt edebilmek için kundaktaki bebeğini alır sabanın gitmiş olduğu yöne doğru ön tarafa koyar. Eğer bu deliyse sabanı doğrudan sürececek ve çocuğu sabanın altında ezecektir, eğer deli değil akıllıysa çocuğunu koruma refleksi varsa bunula ilgili bir çözüm yapacaktır. Bebeğini alırlar tarlaya koyarlar. Odysseus bebeğine bakar, sapana bakar. Yavaş yavaş çocuğa yaklaştıkça yarım yay çizer sapanıyla. Bu "Odysseus 'un yarım yayı" adı ile anılmaktadır. Yani çocuğuna olan ilgisi ve sevgisi kendisinden daha kıymetli olduğu için. İşte der; babayla oğul arasındaki, anneye kızı arasındaki gerçek ilişki böyle bir ilişkidir. İstisnai durumlarda "ödipal çatışma" dediğimiz bir durum vardır ki; onun da nedenlerini farklı olarak izah edeceğim.

Ne oldu? **Kohut, birinci olarak ödipal çatışmayı reddetti**, istisnai bir durum olarak ortaya koydu. Esas olan hikaye; evlatların babalarıyla, anneleriyle olan ilişkilerinde sevgiye, koruma ilişkisine dayalı bir ilişki modelinin evrensel bir model olduğunu kabul etti.

Birinci kısım anlaşıldı mı arkadaşlar?

Klasik Freudyen teoriye karşı klasik psikanalize karşı ikinci eleştirisi şu şekildedir. **Klasik psikanaliz; "Dürtü çatışma kuramı" olarak tanımlanır.** Doğru mu? Bizim bilinçdışındaki libidinal ve agresyon dürtülerimizin tek amacı; hazza ulaşmaktır. Hazza ulaşmak için de, bir nesneye ve içindeki gerilimi boşaltmak

için deşarj olmaya ihtiyacı vardır. Ama kişinin libidinal ve agresyon dürtülerini her an boşaltmasıyla ilgili gerçeklik mümkün olmadığından gerçeklikle dürtüler çatışırlar. Biz buna; **gerçekliğin temsilcisi olan egoyla idin çatışması** diyoruz.

İşte; idden gelen dürtüler egonun ve dış gerçekliğin buna izin vermemesi nedeniyle bir çatışmaya girerler. Bu çatışmada istenmeyen arzu ve istekler bastırılır, bilinçdışına atılır. Bilinçdışına atılan bu istek ve arzular kişinin enerjisini soğurur. **Nevrotik tablolar** ismini verdiği boşaltılmamış arzuların bilinçdışında kalmasına bağlı olarak **“klasik nevroz”** hastalıklar ortaya çıkar der. Nevrozun oluşumunu Freud bu şekilde izah eder. Tatmin edilemeyen arzu ve isteklerin bilinçdışındaki yumakları bilince çıkarıldığında ancak kişi rahatlar ve tedavi olur. Tedavinin amacı da, yasak olan ve bilinçten uzaklaştırılmış olan arzu ve isteklerin bilince çıkartılarak egonun alanının genişletilmesi, bilinçdışındaki malzemenin farkındalığa sunulması yolu ile tedavi edilirler. Bu klasik Freudyen teorisinin bize sunduğu şey. Yorumlamalarla, fark ettirmelerle geçmişte olup biteni zihine getirerek kişinin bilinçdışındaki arzu ve isteklerinin, günahlarının hatalı olduğunun farkına vardiırılması.

Buna da itiraz eder **Kohut** ve der ki; İnsanoğlu'nun temel arzusu içindeki dürtüleri bir şekilde tatmin etmek ve boşaltmak değildir. İnsanoğlunun temel dünyası bir ötekiyle ilişki kurma ve bağlanma ihtiyacıdır. Bu ilişki kurma ve bağlanma rolünü yerine getirebilmek için dürtüler araç rolünü yerine getirirler. Esas olan dürtüler değildir. Esas hikaye bir ötekine bağlanmaya olan ihtiyaçtır. Bu ihtiyaç dürtüler ve duygular vasıtasıyla kendini temsil eder der. O zaman dürtüler, dürtünün deşarjı esas amaç olmaktan çıkar. Bir ötekiyle kurulacak bağlantı, bir ötekiyle kurulacak olan ilişki esas hikayenin yerini alır.

Tahir Özakkaş: Nesne ilişkilerine doğru geldi ama nesne ilişkilerinden farklılaşacak burada. Birinciyi anladık, ikinciyi anladık, üçüncüye gelelim. Üçüncüde; güya insanoğlunun libidinal ve agresyon birim dediği doğuştan getirmiş olduğu bir birim var. Bu birim nesne ilişkileri sayesinde bölme etkisiyle dışarıya atılır.

Melanie Klein dediğimiz değerli bir bilim insanının iddiasına göre içerideki agresyon unit doğuştan vardır. Bu agresyon uniti nötralize edemeyen zihinsel aygıt içindeki kötüyü dışsallaştırır, yansıtır. Daha sonra yansıtıdığından korkarak içselleştirir. “**Yansıtma-lı özdeşim**” savunma düzeneğini oluşturur. İçindeki libidinal unit ile agresyon unitin birbirini nötralize edememesi sonucu savunma amaçlı olarak bunların ömür boyu kullanıldığı splitting mekanizması, borderline örgütlenme tipi karşımıza gelir der. Klasik Nesne İlişkileri kuramı; Melanie Klein’dan başlayan, Kernberg’e (Aktarım Odaklı terapiye) kadar gelen.

Kohut ne der?

İnsanoğlu’nun özünde agresyon diye bir şey yoktur. İnsanoğlu doğuştan libidinal bir birimle ve sevgiyle doğar. Bu doğal sevgi insanoğlu’nun hayatta **bir ötekiyle kurmuş olduğu bir ilişki** içerisinde devam eder ve zenginleşir. Ama **bu ilişkiyi engelleyen bu ilişkinin oluşmasına izin vermeyen durumlarda kişinin tepkisel olarak sekonder bir şekilde öfkesi, agresyonu çıkar. Önündeki ilişkiyi engelleyen faktörü kaldırırsanız agresyon da biter.**

Veyahut da **kişinin kendi olma yolundaki yolculuğunu engellemenin ötesinde durdurmaya yönelik saldırılar** var ise bu saldırılar **içsel yapıyı değiştirir.** Kişi her an bir saldırıya maruz kalacağı korkusuyla agresyon zırhıyla donanabilir. Kişinin bu

yapısal değişimini terapi süreçlerinde değiştirdiğinizde agresyon ortadan kalkar.

İki tür **agresyondan birisi**; önüne bir engel koyuyorsunuz yani ötekiyle ilişki kurmasını engelleyecek bir sistem. İhtiyacı olanı alamadığı bir sistem yapıyorsunuz. Önünden engel kalktığında agresyon kalkıyor. **Agresyonun diğer**i; engelden ziyade onun olmaması yönünde bir saldırıya maruz bırakıyorsunuz. (Hoca burada kursiyeri çağırıyor kursiyer sahneye geliyor hocayla aralarında sandalye var hoca sandalyenin etrafında dolaşıyor kursiyer de onu takip ediyor).

Tahir Özakkaş: Kendini takip eden kursiyere dönerek hoca “yanıma gel, yanıma” der.

Hep öbür taraftan geliyor. Yani bu (sandalye) ne yapıyor? Engelliyor. İşte kişi engelleyen bir şeyin sağına soluna giderse buna “**telafi edici yapılar**” denir. Daha sonra anlatacağım bu telafi edici yapıları. Bu engel sıkıntılıandırıyor. Birisi bu engeli kaldırırsa (sandalyeyi ortadan kaldırarak kursiyere gel şimdi der) agresyon da kalkar. Engel kalktı sıkıntısı da kalktı.

(Hoca kursiyere yerine otur der. Kursiyer yerine gider. Sonra tekrar gel der ve kursiyere vurma hareketleri yapar). Benimle iletişim kurmak istediğinde ben şimdi vuruyorum buna. Bebekliğinden itibaren değil engel olmak, (onun) ayakta kalması gereken yapısını ortadan kaldırmaya çalışıyorum.

Her an neyle karşı karşıya bu? Saldırıyla.

Burda bir iç yapı oluşuyor; her an dışarıdan saldırılabilir ve kendini tetikte tutan agresyonda tutan öfkede tutan bir yapı gelişiyor. Ortada kaldırılacak bir engel yok dikkat ederseniz. Hayatın kendisi ona o kadar zulüm etmiş ki bebeklik döneminde, bu zu-

lüm karşısında koruyucu bir tabaka oluşuyor; **agresyon**. Bunu ben terapiye aldığımda benden sana bir darbe gelmeyecek endişelenme diyerek ona terapide değişimini sağladığımda agresyon ortadan kalkacak.

İki tane agresyon var. İkisi de doğuştan değil fark ediyorsanız. İkisi de kişinin varlığını sürdürebilmesi için alınan tedbirdir.

(Kursiyere buyrun efendim teşekkürler diyerek yerini gösteriyor).

Kursiyer: *Olmayan bir şeyi nasıl sürdürüyor.*

Tahir Özakkaş: Çekirdek olarak insanın kendini koruma refleksi var. Birisi sadece doğuştan agresyon yükünün varlığına inanıyor. Bütün hikaye o agresyon. Hiç bir nedeni yok. Çıkıyor ve kontrol edilemediği için bütün kişilik bozuklukları ortaya çıkıyor diye iddiada bulunuyor. Çocuk doğuştan haset duygularıyla doğar. Memeyi yok etmek, ortadan kaldırmak ister. Hatta memeyi açgözlü olarak emer ve soğurur.

Bu; konunun teorisinde hiç yoktur. İnsan memeyi yok etmez. memenin içindekini tamamen boşaltmaz, memeyi kıskanmaz. Tam tersi memeyle iyi bir ilişki içerisinde ve engelleme diye bir şey söz konusu değildir.

Kursiyer: *Birisi diyor ki agresyonun tetikleyen bir şey var. Diğeri de diyor ki tetikleyen bir şey olmasa da agresyon vardır.*

Tahir Özakkaş: Kesinlikle tam da fark bu.

Kursiyer: *Kohut ..*

Tahir Özakkaş: Kesinlikle. Zaten bu iki kuramdan çıkıyor bu temel hikaye. Eğer bir kişinin içerisinde agresyon yoksa, doğuştan

ve patoloji buna bağlı değilse agresyonun çalışmasının anlamı var mı?

Yani, **nesne ilişkileri'nde** biz habire agresyon tabanına ulaşarak agresyonu çıkartıp onu kontrol edebilecek bir ego kapasitesine ulaştırmaya çalışırız.

Ama temelde böyle bir agresyon yok. **Agresyon sekonder çıkıyorsa; bu insana agresyon mu alışsınız, yoksa ona agresyonunu ortadan kaldıracak, ihtiyaı olanı mı verirsiniz? Kohut ihtiyaı olanı veririz diyor.**

şimdi bu durumda da anlıyoruz ki, libidinal ve agresyon uniti ne yaptı; libidinale yöneltti. **Sadece libidinal alan var dedi. Agresyon sekonder bir şey dedi.** Orada da **klasik nesne ilişkilerinden ayrıldı** mı? Ayrıldı.

Nesne ilişkilerine göre güya; **otistik dönem, simbiyotik dönem, ayrışma ve bireyleşme dönemi** gibi dönemler varmış. Bunların hepsi lafı gzaftır. Bunların hiç birine **inanmayın der Kohut.**

Kohut'a göre; **insan doğuştan itibaren bir kendilik çekirdeğiyle doğar.** Bir potansiyeldir bu. Bu **potansiyel kendilik çekirdeğini aktifleştirecek bir ortam içerisinde, kendiliğini ortaya serecek olan bir evre tarafından aktifleştirilerek var olur ve büyür.** O zaman kendilik ve kendiliği kuşatan bir çevreden bahseder. **Yalnız başına bir kendilik değil, kendiliği kuşatan bir çevreden bahseder.** Dolayısıyla libidinal unit; her an kendilik ve kendilik çevresiyle sürdürülen bir hikayedir.

Freud der ki; **ocuk bütün libidinal yatırımmı bebeklikte kendine yapar.** Buna "**primer narsisizm**" denir. Ne zaman ki kendine yaptığı yatırım otoerotizmden vaz geçer de **yavaş yavaş**

libidinal yatırımını nesneye, anneye, başkalarına yapmaya başladığında nesne aşkı başlar. Yani; bir ötekine duyulan ilgi ve sevgi. Eğer bir başkasına duyulan nesne sevgisi başlamışsa primer narsisizm sekonder narsisizme dönüşür. Bedene yatırılmış olan yatırım nesneye doğru kaymış olur der; **primer narsisizmden sekonder narsisizme.** Eğer bir insan bütün yatırımını bedenine yapmışsa bu; primer narsisizmdir. Ötekilerini sevebiliyor sevme kapasitesi var ise; sekonder narsisizme geçmiştir " der. Bu anlaşıldı mı?

Kohut der ki; **insan hem kendini sever, hem de nesneyi sever.** Biri bittiği zaman öbürü başlamaz. Nesne aşkıyla kendilik aşkı paralel gider. Biri biter, biri başlar şeklinde bir hiyerarşik ilişki yoktur. İnsan hem kendini sever, hem kendini beğenir, hem kendine aşık olur, aynı zamanda nesneye de sevgisini yatırabilir. Bir fizik kanunu gibi kaldıraçlar gibi değildir. Paralel gider.

Aynı şekilde Melanie Klein der ki; çocuk fantazide tatmin olmaya çalışır. Libidinal unit ile ilintili olarak eğer gerçekten bir doyum var ise fantazi biter der. Yani memeyle ilgili ihtiyaç hissettiğinde, süt emme ihtiyacı hissettiğinde memeyi bulamazsa ne kurar? Fantazi kurar. Bu fantazide memeyi emer ve memeden tatmin olur. Memeyi getirip ağzına verdiğinde memeyi gerçekten emdiğinde fantazi yok olur. Gerçek gelir ve doyum o anda gerçeklik üzerine olur. **Fantazi varsa doyum yok, doyum varsa fantazi yok** der. Aynı şekilde; **nesne aşkı varsa, kendilik aşkı yani primer narsisizm yoktur. Primer narsisizm varsa, nesne aşkı yoktur nesneye sevgi yatırımı yoktur** der. Freud'un nesne aşkı varsa otoerotizm primer narsisizm yok demesine karşılık aynı anda hem nesne aşkı olur insanda hem kendilik aşkı olur diyor. Melanie Klein diyor ki; doyum varsa fantazi yoktur, fantazi varsa doyum yoktur.

Ona da itiraz ediyor **Nesne İlişkileri kuramı** olarak burada **fantazi ve doyum paralel aynı anda olabilir** diyor. Bunu da anladık mı? Kohut fantazi ve doyum **memeyi emdiği halde insanoğlunun bir tarafı yine de fantazi kurar der.** İlla doyumun olmuş olması **fantaziyi ortadan kaldırmaz.** İnsanoğlunun zihinsel aygıtı bir sistem halindedir, bir örgütlenme halindedir lineer bir çizgi halinde değildir der.

***Kursiyer:** Bundan herhangi bir tanesinin ağır basma ihtimali de var değil mi?*

Tahir Özakkaş: Duruma göre tabii ki. Ama ikisinden biri varken diğeri yoktur şartı geçerli değildir der.

Dikkat ederseniz diğer kuramların ana eksenlerine inanılmaz şekilde bodoslama saldırıyor ve onları çökertiyor. Nesne ilişkilerine de itiraz diyor. Klasik Freudyen teoriye de itiraz ediyor. Peki senin derdin nedir diye soralım Kohut'a olur mu?

***Kursiyer:** Hocam orada yarım yay dedik ya. Yarım yay hikayesinde o zaman nesne aşkı daha baskın olmuyor mu?*

Tahir Özakkaş: Nesne aşkı da baskın, kendilik ihtiyacı da baskın.

***Kursiyer:** Ama fedakarlık yapıyor. Yarım yay çiziyor ki askere gidiyor.*

Tahir Özakkaş: Nesne aşkıdan neyi anlıyorsun?

***Kursiyer:** Kendinin dışındaki herhangi bir şeye yüklenen sevgi.*

Tahir Özakkaş: Nesne aşkı ve kendilik aşkı paraleldir. Her ikisine de büyük yatırım yapar. Kendilik aşkını şimdi anlatacağız. Kendilik aşkının üç boyutu vardır diyeceğiz. Onların bir kısmı nesne gibi görünür.

İnsanoğlu kendilik olarak geliştiğinde bebeklik döneminde kendi kendini yatıştıracak, kendi kendini örgütleyecek, etrafını anlayacak, kavrayacak ve yönetecek kapasitede değildir. İnsanoğlu zayıf ve acizdir. Fakat doğduğunda etrafında bakım veren insanları, anne, baba ve ev halkının tamamını sanki kendisinin uzantısıymış gibi deneyimler. Yani annesinin aklı, annesinin ego kapasiteleri, babanın eli ayağı, babaannenin, anneannenin bir takım düşünce tarzları sanki kendisiymiş gibi deneyimlenen bir hissiyatla hayata başlar.

Kursiyer: *Bu kendilik çekirdeği iddiasına ters değil mi?*

Tahir zakkaş: Ters değil. Msade buyurun.

Bu ne demektir? Apandisitini hissedeni var mı aranızda? Niye hissetmiyorsunuz?

Kursiyer: *Ağrımıyor ki.*

Tahir zakkaş: Ağrımıyor doğru. **Apandisitiniz vücudunuzda ne ise, bir bebek için de annesinin babasının ihtiyaçlarını karşılaması aynı Şeydir** der Kohut. Vücuttan rnek verir. Vücudunuzdaki bütün organlarınızdan elinizden, ayağınızdan o kadar eminsiniz ki sizin olduğundan ve çalışacağından hatta böyle bir organınızın varlığından haberdar değilsiniz. Apandistinizin olduğunu bilmiyorsunuz, onikiparmak bağırsağını bilmiyorsunuz. Ne zaman ki apandisitiniz iltihaplanır, ne zaman ki onikiparmak bağırsağında ülser olur, ne zaman gastrit olursunuz, ne zaman pankreasınızda bir sancı başlar o zaman böyle bir organınızdan haberdar olursunuz. İnanılmaz haberdar olursunuz. Hatta bütün sistemi durdurur. İşte ocuğun “kendilik çekirdeği” dediğimiz çekirdeği, bir çekirdek olarak var ama onun hayata tutunabilmesi için o çekirdeğin aması büyümesi zenginleşmesi gerekir. Bu büyüme zenginleşmeye kadar olan dönemde çekirdeğin etrafında